

Je tomu veskrze tak, jako by ještě dnes duchovně probíhala hra, odehrávající se nad čeřícími se, pěnícími mořskými vlnami v ovzduší prosvětleném a prozářeném Sluncem, jako kdyby ještě dnes příroda nad tímto mořem duchovně působila. Aby však bylo možné zachytit to, co se tu duchovně uplatňovalo v přírodním působení, k tomu bylo třeba, aby to nepřijal jenom jeden člověk. Byla k tomu třeba skupina lidí, skupina, z níž se jeden cítil jako Slunce ve středu a jehož dvanáct druhů bylo vždy vychováváno tak, aby ve svém temperamentu, ve své duši, v celém svém bytostném projevu společně dávali dvanácternost, která mohla být zrovna tak uzpůsobena jako jednotlivých dvanáct sdružujících se lidí, tak jako jsou souhvězdí zvěrokruhu [sdružena] kolem Slunce. Takže i společenství kulatého stolu spočívalo v tom, že král Artuš měl u této tabule ústřední místo a kolem dokola bylo oněch dvanáct, kteří jakmile se shromáždili ve svém koncilium, měli nad sebou jako svůj emblém, jako své signum souhvězdí zvěrokruhu, aby ukázali, pod jakým kosmickým vlivem se nacházejí. Z tohoto místa takří-

kajíc vzešla evropská civilizace. Král Artuš a jeho dvanáct [rytířů] zde přijímali síly, které získávali ze Slunce, aby mohli vykonávat svá velkolepá tažení zbývající Evropou a bojovat za to, aby divoké démonické síly, které tenkrát v evropském obyvatelstvu ještě z velké části byly, z lidí vyšly ven. Těchto dvanáct druhů krále Artuše, který je řídil, bojovalo za vnější civilizaci.

Zeptejme se nyní: Jak se cítilo těchto dvanáct? Čím se cítili být? Tomu, co zde bylo, porozumíme jen tehdy, vrátíme-li se k tomu, co jsem právě uvedl. Inteligenci lidé necítili v sobě. Neřekli: Dopracuji se nějakých myšlenek, jsou to mé inteligentní myšlenky; nýbrž inteligenci vnímali jako zjevení a o tato zjevení usilovali prostřednictvím skupiny, jakou jsem právě popsal, skupiny o dvanácti či třinácti [členech]. Tady inteligenci vstřebávali - inteligenci, kterou potřebovali k formování civilizačních impulsů. A opět se cítili pod

[vlivem] moci, již můžeme označit křesťansko-hebrejskými jménem Michael. Houf oněch dvanácti [rytířů] pod vedením krále Artuše je dokonce - ukazuje to celá konfigurace Artušova zámku - v tom nejeminentnějším smyslu houfem Michaelovým, Michaelovým houfem z doby, kdy Michael ještě spravoval kosmickou inteligenci.

Ba je to dokonce tento houf, který se nejdéle staral o zajišťování Michaelova panství nad kosmickou inteligencí. A mohli bychom říci, že když se dnes člověk podívá na trosky Artušova zámku, vnímá ještě dnes v kronice Akáša, jak padají kameny z toho, co bylo kdysi mohutnými zámeckými branami, a s padáním těchto kamenů cítí cosi jako pozemský obraz zanořování se inteligence, kosmické inteligence z rukou Michaelových do duší lidí.

Vedle Artušova-Michaelova proudu pak na jiném místě vzniká polárně protikladný proud, proud, kam se spíše uteklo niterné křesťanství, vzniká grálský proud. Vzniká komunikace, kterou najdete naznačenu v pověsti o Parsifalovi. Vzniká proud Grálu. I v tomto grálském proudu nacházíme dvanáct kolem jednoho, ovšem způsobem, kdy se počítá s tím, že z nebes k Zemi už neproudí inteligence, myšlenky inteligentního rázu jako zjevení, ale že to, co plyne dolů, se pozemským myšlenkám jeví jako „čirý bloud“, jako Parsifal. To tedy nyní plyne dolů z nebes a s inteligencí se počítá již jen v pozemském rámci.

Tady na severu je Artušův hrad, kde se ještě myslí na kosmickou inteligenci, kde chce člověk inteligenci vesmíru uvést do civilizace Země. A tady [na jihu] je opačný hrad, hrad Grálu, kde již inteligence není snášena z nebes, kde se plně počítá s tím, že to, co je před člověkem moudré, je před Bohem pošetilé, a co je moudré před Bohem, je pošetilé před člověkem. Tady, více na jihu, proudí ze zámku to, co se s vyloučením inteligence chce do inteligence teprve vlít.

A tak máme ve starších dobách, které ovšem sahají až do doby, kdy se v Asii událo golgotské mystérium, v oněch starých dobách máme, jestliže se náležitě vžijeme do toho, co se stalo, na jedné straně vehementní úsilí zajistit prostřednictvím Artušova principu

Michaelovo kosmické panství nad inteligencí, na druhé straně v grálském principu ze Španělska vycházející snahu počítat s tím, že inteligenci je v budoucnu nutné najít na Zemi, že již neproudí s nebes. Celá grálská pověst dýchá smyslem toho, co jsem právě vyslovil.

Jestliže tedy tyto dva proudy jaksi postavíme vedle sebe, narážíme na velký problém, který tenkrát vznikl, abych tak řekl, tím, co historicky před lidmi stálo - byly to následné účinky Artušova principu a následné účinky grálského principu. Otázka zněla: Jak nalezne nejen člověk jako Parsifal, nýbrž jak nalezne samotný Michael cestu od svých artušovských přímluvců*, kteří chtějí zajistit jeho kosmické panství, ke svým grálským přímluvcům, kteří mu chtějí otevřít cestu do srdcí, do duší lidí, aby se tam mohl chopit inteligence. A spojuje se nám dohromady to, co před námi stojí jako velká otázka naší epochy: že skrze Michaelovo panství má být křesťanství pochopeno ve svém hlubším smyslu. Tuto otázku máme před sebou v působivé podobě, zapsanou prostřednictvím oněch dvou protikladů, prostřednictvím hradu, jehož trosky můžeme vidět v Tintagelu, a v hradu, který lidé tak snadno vidět nemohou, protože je všude obklopen strašidelným lesem, táhnoucím se v okruhu šedesáti mil. Mezi těmito dvěma hrady však stojí ona mocná otázka: Jak se Michael stane novým podněcovatelem pro pochopení pravdy spočívající v křesťanství?

Nemůžeme ovšem říci, že by rytíři krále Artuše nebojovali za Krista a ve smyslu Kristova impulsu. Bylo jim pouze vlastní to, že Krista dosud hledali ve Slunci a nehodlali tam Kristovu bytost přestat hledat. Právě to bylo důvodem, proč cítili, že přinášejí na Zemi nebe, že své michaelské boje vedou za Krista působícího ze slunečních paprsků. V grálském proudu pak v jiném smyslu působil Kristův impuls s plným vědomím toho, že sestoupil na Zemi, že musí být nesen lidskými srdci, že jaksi to nej duchovnější ze Slunce spojil s pozemskou evolucí lidí.

---

* V něm. orig. *Artusprotektoren*. (Pozn. překl.)

R. Steiner: *Esoterische Betrachtungen karmischer Zusammenhänge*, VI.
GA 240. *Přednáška z 21. srpna 1924, Torquay, str. 242nn.*